

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petivrstne po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Chlumecky.

Stari politični lisjak baron Chlumecky se je prikazal zopet na političnem površju, in danes se vse javno mnenje bavi z njegovo osebo, in si vsi politični krogi belijo glave, kaj naj pomeni njegova avdiencia v Ischlu, njegova posvetovanja z raznimi člani nemškoliberalnega veleposestva in naposled njegovo potovanje k ogrskemu ministrskemu predsedniku Széllu.

Chlumecky si je znal pridobiti zaupanje najplivnejših faktorjev v naši državi. Ta kakor jegulja gladki, na videz spravoljubni politik, ki je vse svoje življenje z vso silo pospeševal zatiranje Čehov, Slovencev in Hrvatov, je danes na cesarskem dvoru persona gratissima in ima jako velik vpliv, kar se je opazovalo že za časa Badenija, proti kateremu je neutrudno spletkaril. Tega vpliva si Chlumecky ni pridobil morda s svojim političnim delovanjem. Ne, pridobil si ga je po stranskih potih, pridobil si ga je z deli in z zaslugami, ki niso v prav nobeni zvezi s politikom, in o katerih bo morda še prilika, govoriti obširnejše in natančneje.

Ta Chlumecky je danes pglavitna opora nemških strank, njih najplivnejši in najresnejši mož, jedini, ki bi prišel v kombinacijo, ako bi se mislilo na Thunovo mesto postaviti zaupnika nemških strank. Naravno je torej, da je njegova avdiencia pri cesarju obudila najsplošnejšo pozornost, katero je potovanje k Széllu še povečalo, in da se vse vprašuje, kaj naj to pomeni.

Čujejo se različna mnenja. Najmanj resno in stvarno je pač mnenje nemških radikalcev, ki so obesili Chlumeckemu priimek „politični rufijan“. Ti smatrajo Chlumeckega za izdajalca svojih nemških političnih idealov, ki je pripravljen razgnati nemško „Gemeinbürgschaft“ ter nemške stranke, kar jih ne prisega na prapor nemškega nacionalizma, zadinjati Poljakom in fevdalnim kavalirjem, katere dolžitve pač

ne soglašajo s politično preteklostjo barona Chlumeckega. Bil je vedno odločno nemškega mišljenja in je včasih, tako l. 1891. v Brnu in v Novem Jičinu, celo javno zastopal prav tiste nazore, kateri vodijo sedaj nemške nacionalce.

Preostajata torej še dve mnenji o pomenu Chlumeckega avdiencie in potovanja.

Mogoče je, kakor mislijo jedni, da pripisujejo na cesarskem dvoru Chlumeckemu toliko vpliva na vse nemške stranke, da jih brez posebnih težav pridobi za opustitev obstrukcije pri volitvi delegacij, in da je bil zgolj v ta namen poklican na cesarki dvor. Z drugimi besedami, mogoče je, da je krona poklicala Chlumeckega in mu naročila, naj napravi zadnji poskus, doseči izlepa porazumljenje mej vlado in mej Nemci.

Kakor rečeno, je to mogoče, toda nam se ne zdi prav verjetno. Nam se zdi, da je Chlumecky na dan avdiencie v Ischlu prevzel tisto ulogo, katero je za časa obstrukcije v ogrskem parlamentu igral ob Banfjjevi strani sedanji ogrski ministrski predsednik Széll; igral bo tudi Chlumecky nekaj časa dolgo „poštenega posredovalca“ toliko časa, da pride ugodni trenotek, podstaviti Thunu noge in sestiti na njegovo mesto. Analogija mej Széllom in Chlumeckega slučajem je popolna in očitna, in mi čisto nič ne dvomimo, da se merodajni krogi pripravljajo zopet jedenkrat pripomoči nemškim strankam na krmilo in jim slovanske narode zročiti na milost in nemilost in to store toliko laglje, ker vidijo, da so nemški klerikalci vsak čas pripravljeni, zasadiati svojim dosedanjim zaveznikom bodalo v srce.

Nemški terorizem utegne zmagati na celi črti, in država bo zopet jedenkrat kapitulirala pred puntarji, kakor je že večkrat. Slovane bo lahkega srca pritisnila ob zid; plačala jim bo njihovo zvestobo, kakor l. 1848. Zamorec je storil svojo dolžnost, zdaj naj gre — se bo reklo, a če bi se

slovanski narodi upirali, ravnalo se bo z njimi po starem načinu: izjemno stanje in nagla sodba so sredstva, s katerim se v teh „v državnem zboru zastopanih kraljevstvih in deželah“ kroti nezadovoljnost, če niso nemške narodnosti.

Čehi so že popolnoma pripravljeni na to, da se bo skušalo, jih izolirati in v svojih listih že naznanjajo, da število njihovih poslancev popolnoma zadostuje za najbrezobzirnejšo obstrukcijo. Čehi se pripravljajo na vse eventualnosti, in tudi na najodločnejši odpor, in okolnosti kažejo, da imajo prav.

Pripraviti pa se moramo tudi Slovenci in Hrvatje na vse eventualnosti. Občni položaj je takšen, da pride skoro gotovo do preobrata, da razpade sedanja slabotna parlamentarna večina, in da stopi na njeno mesto druga, v kateri ne bo prostora ne za Čeha, niti za Slovence in Hrvatje, večina, proti kateri bodo morali slovanski zastopniki voditi najostrejšo opozicijo. In pripravljani moramo biti tudi na to, da nas vlada ne bo gladila z rokavicami, kakor provzročitelje protidinastičnih izgredev v Aschu in v Graslicah in drugod, ampak da nastopi proti nam z vso krutostjo.

Strašiti nas to ne sme. Slabše kakor sedaj se nam tudi pod vlado kacega Chlumeckega ne more goditi. Treba je samo, da ostanemo nepremakljivo na strani svojih jedinih resničnih prijateljev, na strani zastopnikov češkega naroda, in da dokažemo, da smo se od nemške opozicije dovolj naučili, kako je treba z uspehom voditi politični boj. Čez združene Čeha in Slovence tudi kak Chlumecky ne pride na dnevni red, samo če bomo vedno imeli pred seboj Thiersove preresnične in po dejstvih prav v naši državi potrjene besede: L'etat ne cède jamais aux prières et n'obéit qu'aux menaces.

Knez Nikola v Carigradu.

Potovanje črnogorskega kneza Nikole v Carigrad je obudilo v vseh političnih krogih največjo senzacijo in vsi listi, zlasti avstrijski oficiozni listi, so mu posvetili dolge članke, v katerih so dokazovali, da nima to potovanje nikacega političnega pomena in da je zgolj stvar uljudnosti.

Resnica je, da je knez Nikola to potovanje dolgo odkladal. Obisk kneza Nikole v Carigradu je bil že davno poprej dogovorjen, ali knez je čakal trenotka, da bi se njegovemu obisku ne mogel pripisovati nikak poseben namen, in ta trenotek je prišel sedaj.

Razmerje mej turškim sultanom in črnogorskim knezom, je od berlinskega kongresa kar možno najbolje, in turški sultan je knezu opetovano dokazal svoje prijateljstvo za Turčijo. Znana je knezova krasna pesem „Turčinu“ in znano je tudi, da je knez Nikola ostal navzlic vsem spletkam veren svoji izjavi, ki jo je storil po berlinskem kongresu, da se namreč črnogorska puška nikdar več ne sproži na Turka.

Koliko so se razni vplivi trudili, da podkopljejo to razmerje, in da spravijo Turčijo v nasprotje s Črnogoro! Na črnogorski meji so Arnavtje brezštevlnokrat prouzročili velike nemire, ali sultan in knez Nikola sta se vedno porazumela in se vselej izlepa poravnala.

Kako visoko spoštuje turški sultan vladarja male Črne gore, to kaže prav to potovanje. Na poroko prestolonaslednika Danila, je poslal sultan maršala Šakir-pašo kot svojega zastopnika, in ta je tudi spremljal črnogorskega kneza v Carigrad. Šakir-paša je bil mnogo let turški veleposlanik v Carigradu. Po svojem mišljenju je odločen rusofil in v diplomatičnih krogih je dobro znano, da se neprestano trudi, izposlovati alianco mej Turčijo in Rusijo, v kateri bi seveda tudi Črnagora imela svoje mesto.

Knez Nikola se je peljal na sultanovi

LISTEK.

V Benetke z zaprekami.

(Resnična dogodba)

Kadar hočete v društvu kam potovati, domete se točno. To je moj svet. Vsaka nemarnost se maščuje, in vrag nikdar ne spi. Jaz sem sicer lahoumen; to je menda podedovano, vsekakor mi je prirojeno in včasih sem se celo sam sebi bahal, da sem lahka kri. Toda verujte mi: vrag nikdar ne spi. Prepričal sem se brez apokalipse, in duša se mi zgraža, če se spomnim, da bi bil radi ene minute skoraj zamudil Benetke.

Kaj je ena minuta? Šestdeset sekund, pravi učenc, kadar ga učitelj izprašuje; kapljica v morje večnosti, dé modrijan; pihljaj časa, fantazira pesnik. Ej, gospóda draga! Ena minuta je veliko. Tistih šestdeset sekund, tista kapljica, tisti pihljaj bi me bil skoraj okradel Benetek.

To je bilo namreč v Trstu, od koder se pride v Benetke po suhem ali pa po morju. Midva sva se odločila za morje, ker je bolj poetično. Na ladiji se ložje dobi morskó bolezen, kakor na železnici. Sicer pa železnice s svojimi rednimi nezgodami prav uspešno tekmujejo pomorski romantiki.

V soboto zvečer sva se vprašala, kje se snideva v nedeljo zjutraj.

— Kavarna T., predlaga ona.

— Hm, bolje bi bilo, če izbereva kavarno F. Iz stanovanj imava oba bližje tja.

— Bene, torej kavarna F. Ob 7. uri zjutraj.

To je bilo v soboto zvečer. V nedeljo zjutraj je lepi Lloydov parnik „grof Wurmbrand“ pihal svoj dim v sveži zrak, da so se vsi ljubitelji čistega vzduha hudovali, jaz pa sem se veselil, kajti kot simbolist sem čital v tem dimu vse krasote jadranske kraljice. Točno ob polu 7. uri sem bil v kavarni F. Toda moral sem še nekaj opraviti, in zato sem važno, kakor je pomenljivi trenotek zahteval, naročil natakarku, naj pove moji hčerki, kadar pride, da me počaka, ker se kmalo vrnem. In res sem se vrnil. Bilo je 10 minut po sedmi uri. Moje točne hčerke ni bilo.

— Vraga, kaj pa dela tako dolgo?

Natakark mi je dejal, da ne ve. Moral sem mu verjeti. Ponovil sem svoje prejšnje naročilo, ter jo zavil proti njenemu stanovanju, kjer sem jel okno bombardirati s kamenjem.

— Minka! Minka! Ne obiraj se vendar tako dolgo! Zamudila bova.

Toda Minka se ni zglašila. Postal sem nervozen. Spomnil sem se hčerkiné toaleta. Hoj! Sinoči je fantazirala, da bode morala danes morda še svojo šiviljo obiskati. Vsi svetniki in svetnice božje, ako je res to storila! Pogledal sem na uro, bilo je polu 8. in zdiral sem do kavarne F. Tam ni bilo nikogar; to se pravi, ljudij je

bilo vse polno, a moje ljubeznive hčerke ni bilo med njimi.

— Kdo ve? Morda pa le misli, da sva si dala rendezvous v kavarni T.?

Torej tja. Oh, da veste, kako je bilo vroče! In Minke ni bilo v kavarni T. — Še enkrat nazaj. Ob 3/4 8. sem dospel tretjič v kavarno F. Zaman. Čakal sem, a kako! Pred kavarno sem tekal sem ter tja, moje oči so gledale na štiri strani ob enem, preklinjal sem vse toalete sveta, v duši mi je pa nekaj šepetalo: Benetke! Benetke!

Čemu vam pripovedujem to? Saj ne čutite z menoj. Pa vendar — morda se rešite greha lahoumnosti.

Sedem minut je manjkalo do osme ure. Sedem minut! Toliko potrebuje konj od kavarne na molo S. Carlo. In v svojem obupu sem zdiral kakor konj. Kdo ve, morda je tam. Saj je končno vse eno. Ako je ni tam, tedaj so itak Benetke z Bogom. A vsaj parnik hočem videti, ko se bode odvajal. To bodo občutki satanista, diabolista!

In ko sem stopil na molo, je ura na grški cerkvi bila osem. Uh! Še bom videl, kako parnik odpluje. V možganih pa je bila gotova cela pridiga za mojo točno, ljubeznivo hčerko, katere ni bilo nikjer. Na ladiji so vzdigovali mačka, vzdigovali mostek in ves bes, kar ga premore vročekrvna duša, se mi je dvignil v srcu. Zdajci — poleg mene stoji mirno, kakor ne bi bilo nič, Minka v dražestni potovalni obleki.

Človek je vendar le žival. Vsaj jaz nisem bil v onem trenutku nič družega. Kakor tiger sem popadel hčerko za roko, da bi ji bil skoraj odtrgal svilnati rokav in liki birič v miru počivajoče inkvizicije sem jo sunil čez mostek na parnikov krov.

Ah! — Tedaj sem se oddahnil. „Grof Wurmbrand“ je že plul. — Kaj sem vse dejal? Točno se ne spominjam, a to vem, da ni bilo v mojih besedah niti za centezim ljubeznivosti (v žepu sem imel namreč italijanski denar). Da ne zna biti nikdar točna, da spravi svojega očeta v grob, da so toalete hudičev izum, da . . . no, ne vem več, koliko teh da je še bilo. Minka je kar strmela. Takega še ni videla svojega „zlatega papáčka“.

Ko se je pa nekoliko odpočila in ji je začudenje minilo, ji zavre studenec besed raz jeziček, da sem kar odprl oči in usta, in čudo je bilo, da mi niso ostala cel dan odprta.

— To je pa vendar preveč! Ti zmerjaš mene, ko bi morala jaz tebe. Kaj sanjaš o toaletah? Jaz sem svojemu papáčku zažugala, vedela sem, da je vedno točen, in ker ga ob 7. uri ni bilo v kavarni F., sem šla v kavarno T., misleč, da se je zmotil, ker sva sinoči tudi o tej kavarni govorila. In tam sem čakala, čakala; ko te le ni bilo, sem pa odšla na molo, češ, od drugod s itak ne moreva odpeljati. In tukaj s tudi čakala, čakala. Enkrat sem hotela oditi, a tedaj sem se domislila, da moram

jahti „Izmir“, kateri je zapovedoval admiral Raafat-paša, v Carigrad. Razen Šakir-paše, spremljali so ga pa tudi kneževič Mirko, črnogorski minister zunanjih del, vojvoda Gavro Vuković in turški poslanik na Cetinju, Ahmed-Fevzi-paša.

Sijajnost tega potovanja, kakor tudi kneza spremljajoče osebe — kažejo, da ima to potovanje vendar le gotove politične namene.

In res poročajo listi, da govore carigradski politični krogi, da hoče sultan Abdul Hamid odstopiti Črni gori tisto ozko ozemlje, katero jo deli od srbske meje, takozvane srbske Vasojeviče, tako da bi Črna gora postala neposredni mejaš in sosed Srbije.

Kratek pogled na zemljevid kaže, kako velikanskega političnega pomena bi to bilo tako za Črno goro in za Srbijo, kakor zlasti za Avstrijo, o katere prizadevanjih v Macedoniji posredovanjem katoliškega duhovništva so prav te dni „St. Peterburgskija Vedomosti“ jako obširno pisale, in kateri bi bil s tem zaprt pot na jug.

Pa še več se baje govori v teh diplomatskih krogih. Kombinira se, da je kneževič Mirko, drugi sin kneza Nikole, prišel v Carigrad, ker sultan in knez Nikola mislita nanj, ako se usoda Bosne in Hercegovine — ki po našem prepričanju pripadata Hrvatski — definitivno uredi tako, kakor to onadva želita.

Koliko je na teh vesteh resnice, tega pač ne more nihče uginiti, ali že to, da so nastale v diplomatskih krogih kakor neovržno dejstvo, da bi sultan z odstopom Vasojevičev Črni gori tudi sam svojo mejo zagotovil, svedoči, da se ne motijo tisti, ki pripisujejo potovanju kneza Nikole v Carigrad znamenit političen pomen.

V Ljubljani, 2. septembra. K položaju.

Iz Išla poročajo dunajski „Information“ iz ondotnih dvornih krogov, da je poklical cesar barona Chlumeckega samo radi tega k sebi, da je izrazil svoja čutila napram demonstracijam, ter da je s tem pokazal, da razločuje med radikalnimi in zmernimi Nemci. Krona smatra Chlumeckega za vodjo zmernih Nemcev, ki bo poklican morda kmalu, da prevzame aktivno vlogo v naši notranji politiki. — Nemškona-predni krogi Chlumeckega ne smatrajo za moža, ki bi mogel združiti „vse one nemške elemente, ki so vneti za pozitivno delo“. Chlumecky ima sicer veliko politično spretnost in mnogo izkustva, toda večina volilcev stoji sedaj na strani radikalcev, ne pa zmernih politikov, kakoršen je Chlumecky. — V desničarskih krogih pa se pojavlja skrb, da se spremeni zistem že v kratkem. „Narodni Listy“ sodijo jako pesimistično ter menijo, da bodo Čehi kmalu izolirani, niti Poljaki, niti katoliški narodnjaki, niti fevdalci jih ne bodo podpirali. Toda Čehi so pripravljani na vse, celo na obstrukcijo.

vsaj videti, kako se „Wurmbrand“ odpelje, da ti potem tem ložje povem svoje mnenje...

No, bil sem očaran. Kaj ni to dražestno? Tudi ona je hotela videti, kako se parnik odpelje! Da sem prišel minuto pozneje, bi ga bila lahko v duetu gledala. In nehoté sem se spomnil ljubljanske fraze, katero spremljajo ljubljanski humoristi s tako značilno gesto: Tu gori sedi, pa boš videl Benetke!

Hvala Bogu, nama jih ni bilo treba in effigie gledati. „Wurmbrand“ naju je prinesel brez morske bolezni tja in videla sva v lagunskem mestu mnogo krasnega, tako da sva celo Benečanom oprostila, da so naju hoteli pri vsaki priliki opehariti. Tu in tam se jim je to tudi posrečilo, a tega ni treba nikomur povedati.

Vi, dragi bralci, pa vpoštevajte nauk, ki izvira iz mojega tragikomičnega izleta, kajti minuta je dragocen čas. Dogovorite se vselej točno, eventualno si zapišite, kar se domnete. Sicer pa — to je najbolj važno — ne bodite točni, kajti inace bodo vaše hčerke in vaše žene iz vaše točnosti izvajale konsekvence, in to je včasih jako neugodno. Midva sva prišla v Benetke, toda — ena minuta!

Ne privadite nikogar na svojo točnost, saj je „Pünktlichkeit die Höflichkeit der Könige“ — mi pa nismo kralji. Slava lahko-pmnosti!
Ahasver.

„Information“ meni, da prevladuje na desni mnenje, da je dr. Kaizl jako varal nade Slovanov, da Thuna ne le ni podpiral, nego ga celo oviral, ter da je jedina rešitev za ministrstvo, ako se rekonstruira. Vlada ne bo odpravila jezikovnih naredb, pač pa stremi za jezikovnim zakonom. V to svrhu se bodo vršila po Thunovi iniciativi pogajanja še ta mesec. — „Grazer Tagblatt“ je odločno proti kakemu staroliberalnemu ministrstvu s Chlumeckim na čelu. Nemce je dobiti le za sledečo ceno: odpravijo naj se brezpogojno jezikovne naredbe, vse s § 14 odrejene določbe, torej nagodba z Ogrsko, novi davki, uvede pa naj se nemščina kot državni jezik in upelje popolna tiskovna svoboda s tem, da se odpravi § 493. državnega tiskovnega zakona. „Grazer Tagblatt“ svari nemške stranke pred pogajanjem s Chlumeckim ter pozivlja k slogi vse obstrukcioniste.

Cesar in pozdrav dr. Podlipnega.

Praški župan, dr. Jan Podlipny je pozdravil cesarja, ko je dospel te dni v Prago, samó v češkem jeziku, cesar pa mu je odgovoril v češkem in nemškem jeziku. Nemškonaacionalni listi se sedaj seveda sila togoté na dr. Podlipnega, ter mu očitajo, da je grešil proti ravnopravnosti. „Politik“ odgovarja, da se je ravnal dr. Podlipny le po vzgledu županov v Brnu in Opavi, ki sta pozdravila cesarja vedno le v nemškem jeziku, dasi je v deželi tudi slovansko prebivalstvo. Kadar bodeta ta dva pozdravila cesarja v obeh jezikih, se tudi Podlipny ne bo pomišljal ter ju posnemal. Sedaj pa velja: klin s klinom.

Obpravna proti srbskim zarotnikom

se začne baje v četrtek. Prestavljena je bila že trikrat, kar je pač značilno. Sedaj poroča „Neue Freie Presse“ iz Beleggrada, da obravnava brščas ne bo javna, nego tajna. V predpreiskavi, ki je bila šele te dni završena, je bilo izpuščenih šestnajst oseb, 29 oseb — med temi Pasić, Tavšanović, polkovnik Nikolić, urednik „Odjeka“, Protić — je obtoženih radi veleizdaje, deset pa radi razžaljenja Veličanstva in izročnih sodiščem. Možno pa je, da bodo še nekateri izpuščeni.

Dreyfusova izpoved.

Stotnik orožništva Lebrun-Renault je bil pred degradiranjem stotnika Dreyfusa z obsojencem jedno uro skupaj. Tekom tega časa je Dreyfus opetovano zatrjeval svojo nedolžnost ter baje dejal končno: „Jaz sem nedolžen, v dveh, treh letih se izkaže moja nedolžnost. Minister vé to, sporočil mi je to potom komandanta Paty de Clama. Minister vé, da so bili dokumenti, katere sem izročil Nemčiji, malovažni, ter da sem storil to le zategadelj, da bi dobil važnejše.“ Lebrun-Renault je to nemudoma povedal raznim tovarišem, generalu Mercierju in predsedniku Kasimirju Perierju. Protirevizionisti so se vedno sklicevali na to Dreyfusovo izpoved in Lebrun-Renault jim je bil glavna priča Dreyfusove krivde. Predvčerajšnjim je bil pred vojnim sodiščem v Rennesu zaslišan Lebrun-Renault in tudi tu je ponovil svojo povest o Dreyfusovi izpovedi. Znal pa ni pojasniti protislovja, ki je v stavkih „Jaz sem nedolžen“ in „... dokumenti, katere sem izročil Nemčiji, so malovažni“. Dreyfus pa je pojasnil vso zmotu. Dejal je le prva dva stavka, vse drugo je pridejal Lebrun Renault iz svojega. Dreyfus mu je namreč pripovedoval, da je poslal vojni minister k njemu Paty de Clama, ki ga je izpraševal še zadnje trenutke, ali ni morda izročil kakih malovažnih dokumentov s tem namenom, da bi dobil važnejše. Dreyfus je odgovarjal Paty de Clamu dosledno: „Ne — nikdar!“ Lebrun-Renault pa je zvaril besede Dreyfusove in Paty de Clamovo vprašanje v jasno izpoved in priznanje krivde! Vendar pa je Lebrun Renault vztrajal tudi po tej razlagi pri svoji trditvi in pritrjevala sta mu polkovnik Guérin, stotnik Anthoine, komandant de Mitry in kontrolor Peyroles. Komandant vojaške ječe Forzinetti pa je docela ovrigel Lebrun-Renaultovo trditev. Lebrun-Renault je Forzinettiju opetovano povedal, da mu ni priznal Dreyfus ničesar, nego da je zatrjeval do zadnjega svojo nedolžnost. Tudi pokojni stotnik d' Attel, ki je bil baje tudi v tisti sobi, kjer je govoril Dreyfus svojo izpoved, ni nikdar omenil Dreyfusovega priznanja krivde; napravil se ni tudi nikak protokol, v ječi je Dreyfus vedno zatrjeval svojo nedolžnost ter je Paty de Clamu, ki mu je kazal neka pisma, opetovano dejal: „Ne, to

ni moja pisava!“ Ko so pripeljali Dreyfusa v ječo, je dejal Forzinettiju: „Jedini moj zločin je, da sem žid. Zakaj nisem prosil, da me naj odpusté, kar so želeli tako zelo moji sorodniki!“ Forzinetti je tudi povedal, da se je hotel Dreyfus usmrtiti, a žena njegova ga je preprosila, da se ni. Vse pričevanje Forzinettija dokazuje, da Dreyfus nikdar nikomur ni priznal kake krivde, nego da zatrjuje dosledno vedno svojo popolno nedolžnost.

Kaznovani velikonemški opozicionalci.

Kakor znano, je glasovalo proti dortmundrenskemu prekopu v pruski zbornici tudi veliko število višjih in nižjih državnih uradnikov, vladnih predsednikov, deželnih svetnikov, profesorjev i. dr. Vladnih krogov se je lotila radi take in subordinacije pravcata besnost. V kratkem času je bilo odstavljenih in prestavljenih nekaj uradnikov, in pričakovalo se je, da zadene ta usoda vse neposlušne. Berolinska „Staatsbürger-Zeit.“ je prinesla že dolgo listo tistih nesrečnih uradnikov, ki z državno službo niso prodali tudi svojega političnega prepričanja ter nočejo biti vladni hlapci brez lastne misli in svoje volje. Seveda je zavladala vsled tega po Nemčiji velika ogorčenost proti ministrstvu in tudi proti cesarju. To pa je menda kancelarja Hohenlohea ostrušilo, kajti „Reichsanzeiger“ je prinesel mesto objubljenih upokojenj le splošen ukor. Hohenlohe meni, da morajo drž. uradniki smatrati za svojo dolžnost, podpirati vlado v izvršitvi njenih sklepov, ter izreka nado, da bodo poslej glasovali uradniki vedno z vlado. Nedvomno bo vstrašil ta ukor in črna pika, katero nosi sedaj vsak opozicionalen uradnik, marsikaterega dosedanega nasprotnika imenovanega predloga ter bode glasovala večina drž. uradnikov poslej za vladno predlogo. Karijera in vsakdanji kruh je pač večini glavna stvar in vsi principi, vsa načela, vse prepričanje se morajo umakniti pred groznilo pestjo Hohenlohe-Viljema.

Trgovsko in obrtno društvo.

Pretekla sta dva meseca, odkar je to društvo začelo poslovati, a že v tem kratkem času se je jasno pokazalo, da čaka to društvo prav obilo dela v korist kranjske trgovine in obrtnosti.

Tudi v minolem mesecu so se društveni člani v prav znatni meri posluževali te svoje organizacije in so iskali v najrazličnejših zadevah pri društvu sveta in pomoči.

V mesecu avgustu je društvo posredovalo za svoje člane v sedmih kreditnih zadevah in sicer v vseh z najpovoljnijim uspehom.

Nadalje je bilo v najmanjših pravnih zadevah vprašano za svet. V nekaterih je tudi direktno posredovalo, tudi v tem oziru je bil uspeh ugoden, in so se društvenikom prihranili dosti znatni stroški, nekateri pa so se celo obvarovali preteče jim škode. Pripomniti pa se mora tu, da društvo daje pravne svete zgolj v trgovsko in obrtno pravnih zadevah, in ne tudi družih, ki ne spadajo v njegov delokrog.

Istotako je društvo v štirih slučajih napravilo za svoje člane razne vloge v trgovskih in obrtnih zadevah.

Pri tem pa društvo ni pozabilo na konsumna društva, katerih število se množi od dne do dne. Klerikalna stranka dela z vso silo za te svoje zadržge, in gotovo je značilno, da se najbolj poteguje za pridobitev gostilniške koncesije, da bi mogla toliko brezobzirnejše voditi nejednaki konkurenčni boj proti trgovcem in obrtnikom. Kaplanje hočejo na vsak način biti tudi natakariji. V cerkvi ponekod že kar naravnost oznanjajo gospodarski boj kot in ščujejo k sovražnostim proti njim neljubim trgovcem in obrtnikom in ker vidijo, da se poklicana oblastva za to ne zmenijo, postajajo čedalje predrznejši.

Z ozirom na to počenjanje nekaterih podivjanih kaplanov je potrebno, da se organizovano trgovstvo in obrtništvo upre z vso silo. „Trgovsko in obrtno društvo“ je v minolem mesecu avgustu vložilo pritožbo proti konsumnem društvom v Metliki, v Dolenji vasi pri Ribnici, na Igu in v Horjulu po številu vseh skupaj trinajst. V vseh teh pritožbah so se navedli slučajji kršenja veljavnih zakonov in se bodo morala ta društva oblastveno kaznovati. Rešitve podanih pritožb društvo še ni dobilo; brščas se vrše preiskave. V

teh pritožbah navedeni slučajji pričajo, da konsumna društva še vedno sistematično prezirajo in teptajo veljavno zakonske določbe, in je pač želeti, da bi poklicana oblastva vendar že nekoliko energičnejše nastopila. Če trgovec ali obrtnik le količkaj greši proti zakonom, je takoj ogenj v strehi in zadene ga ostra kazen, napram konsumnim društvom pa se postopa tako milo, da se taista že kar nič več ne zmenijo ne za zakone, ne za oblastvene naredbe.

Ker „Trgovskemu in obrtnemu društvu“ še ni znan noben slučaj, da bi bila oblastva iz lastne iniciative nastopila proti kakemu konsumnemu društvu, si morajo trgovci in obrtniki pomagati s tem, da naznanijo „Trgovskemu in obrtnemu društvu“, vsak posamezen slučaj nepravilnega postopanja, na kar vložijo društvo v svojem imenu pritožbo na pristojno oblastvo, tako da posamezni trgovci in obrtniki ne bodo imeli sitnosti.

Društveno delovanje je bilo, kakor je razvidno iz navedenih podatkov, razmerna prav obsežno, in vse kaže, da se opravila še pomnože. Ker deluje društvo popolnoma brezplačno, treba mu je tudi sredstev. Zato pozivlja odbor vse tiste trgovce in obrtnike, kateri društvu še niso pristopili, naj čim prej naznanijo svoj pristop. Samo če bodo trgovci in obrtniki solidarni, če bodo drug drugega podpirali in drug za drugega kaj žrtvovali, imajo upanje, da bodo z uspehom branili svoje interese in interese celega stanu. Kdor misli, da nima nikakih dolžnosti napram celokupnosti trgovcev in obrtnikov, kdor meni, da mu društvu ni treba pristopiti, dokler njemu samemu kako konsumno društvo ne stopi za vrat, tisti pač nima smisla niti za veliki in važni boj, ki se bje sedaj v korist celokupnega trgovskega in obrtnega stanu, niti za pomen trgovstva in obrtnosti v gospodarskem in narodnem oziru.

Odbor apeluje s tem na vse zavedne trgovce in obrtnike na deželi, naj pridno agitujejo za pristop, a kdor še ni član, naj si šteje v častno stanovsko dolžnost, da čim prej pristopi.

Odbor „Trgovskega in obrtnega društva za Kranjsko.“

V Gorico!

Dne 10. in 11. kimovca t. l. zboruje „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ v Gorici. Enajsta skupščina bo to, odkar so „Zavezo“ priklicali v življenje zavedni in požrtvovalni naši tovariši. V tej sicer kratki dobi svojega obstanka je storila „Zaveza“ neizmerno veliko za napredek in blaginjo slovenskega učiteljstva, ki je pred enajstimi leti bridkejšje nego danes okuhalo izjemno pravilo, da sodi vsakemu delu svoje plačilo. Plačilo je bežalo mimo nas, in oni, ki ga dele, so s skopo roko metali nekaj suhih drobtin med vrste slovenskega učiteljstva, ki je kot žejen jelen v suhem gozdu hrepeneče stegalo roke po krepčilni, poživiljajoči kaplji blagodejnega studenca.

Danes sicer še ni tako, kakor bi moralo biti, a danes je vendar že drugače, kakor je bilo. Da pa se je izboljšalo naše gmotno stanje, ni najmanjša zasluga dične naše „Zveze“, ki je malone pri vsaki skupščini z živo in prepričevalno besedo podarjala zasluge svojih članov in z raznimi predlogi, resolucijami in peticijami na pristojnih mestih posredovala, da imamo danes to, kar imamo. Zato dolgujemo „Zavezi“ slovenski učitelji toplo in iskreno zahvalo. S tem pa, da jo zahvaljamo, jo obenem prosimo, da bi še nadalje hodila po poti, ki ga je nastopila in po katerem hodi odločno in neustrašno, da dospemo slovenski učitelji končno do onega plačila, ki nam gre po zakonu človekoljubja in pravičnosti in po zakonu, ki ga je podpisal presvetli cesar sam.

Čudovito je to, kako je moglo vztrajati slovensko učiteljstvo toliko časa ob beraških svojih plačah, čudovito je to, da more vztrajati še danes, čudovito je to, v isti državi kot državni uradniki, v istih razmerah — ki so v premnogih slučajih še kočljivejšje — kot državni uradniki, ki občuti takisto rastočo draginjo živil, obleke in stanovanj, a njega denarnih prejemkov

ne moremo niti izdaleka ednačiti onim, ki jih plačuje država po novi regulaciji svojim uslužbencem.

Zdi se nam, kakor da se je sprijel jarem bednega životarenja z našimi ramami, kakor se sprime srajca z ranjenim mestom na človeškem telesu. Napenjali smo že vse sile, uporabljali skrajna sredstva, da bi se otresli te more, a sami — uči nas izkušnja — ne moremo zatrete tega zajednika, ki nam ovira rast krepkega, svobodnega razvitka. —

Zato nam bodi skrb, da si pridobimo prijateljev, ki imajo moč in sredstva, da nam pomorejo. Ne iščimo prijateljev, ki so nam prijazni le takrat, kadar nas rabijo, ki so nam prijazni tudi takrat samo z besedo in s sladkimi obljubami, nego iščimo prijateljev, ki so nam v resnici in iz prepričanja naklonjeni, ki nam izkazujejo svoje prijateljstvo v dejanju. Iščimo in pridobivajmo najsplošnejšo naklonjenost naših deželnih in državnih poslancev, ki imajo usodo našega ljudskega šolstva in torej tudi učiteljstva v rokah.

A za to prijateljstvo nam ni treba moledovati in prosjati kot beračem. Slab in zaničevanja vreden je oni rodoljub, oni zastopnik ljudstva v deželnih in državnih zborih, ki ne uvideva plodonosnega delovanja slovenskega učiteljstva, ki torej ni iz lastnega nagiba, iz svojega, iz rodoljubnega srca izvirajočega prepričanja naš prijatelj.

Pisali smo že lansko leto o priliki zborovanja „Zaveze“ v Ljubljani, da ni pravi rodoljub, kdor ni prijatelj slovenskega učiteljstva. Te besede ponavljamo tudi danes brez vsakega drugega dodatka!

Danes — hvala Bogu — ko se pripravljamo na pot k XI. skupščini „Zaveze“ v Gorico, rečemo lahko s ponosom, da je vrsta šolskih in učiteljskih prijateljev mogočno narasla, da so v tej vrsti naši najboljši in najplivnejši možje, ki imajo za slovenstvo sploh neizmernih zaslug. Vsak izmed nas ve, koga mislimo. A s še večjim ponosom smemo reči, da nam je priborilo te prijatelje naše delo, naše neutrudno delo, ki nam izžema najboljše moči, katere se iztekajo v žile, ki nosijo hrano in življenje bodočnosti slovenskega naroda po onih kronovinah avstrijskih, koder žive Slovenci.

Zatorej je pa sveta dolžnost, dolžnost hvaležnosti in priznanja, da se z vsako žilo oklepamo le teh, ki so nam prijazni in naklonjeni. Suženski uklanjati vrat navidezno sladkim obrazom ter se plaziti pred njimi in za skledo leče prodajati to trohico svobode, ki jo imamo, bi značilo toliko, kakor da spet hrepeneče čakamo onih časov, ko je bilo učiteljstvo kot Prometej na skalo prikovano na odvisnost, milost in nemilost mogočnih gospodov!

Kdor hoče tako, ta ne sodi v naše vrste, in boljše bi bilo, da ga ni med nami. Po širokem svetu veje duh napredka, in kot pomlad nad poljano hodi z brzimi koraki svoboda nad stanovi. V svobodi vse raste, vse napreduje, vse cvete, vse hiti dalje in dalje, visoko k luči, k zvezdam, k solncu! Boj se teme, a ljubi luč! Tema znači smrt, luč je življenje!

In zakaj pojdemo letos v Gorico? — Zato, da bomo povzdignili slovenski učitelji v svojem parlamentu — pri XI. skupščini „Zaveze“ — glas za trpeče tovariše z Goriške in iz Istre, ki se bojujejo kot osamel vojščak na bojnem polju proti navalom sovražnih čet — proti bedi, ki pritiska nanje z železno pestjo.

Kakor dihamo štajerski in kranjski učitelji za nekoliko prosteje po zadnjih regulacijah naših plač, tako pojema luč življenja goriškim in istrskim tovarišem v boju z obstankom. In tem trpinom moramo priskočiti na pomoč, njih stradajočim rodbinam moramo iz oči v oči povedati, da simpatizujemo in čutimo z njimi in da smo pripravljani, vse storiti, vse žrtvovati, da vstanejo tudi njim blažji časi!

Zatorej pa pozivljamo danes resno in odločno vse slovensko učiteljstvo, da se v čim večjem številu udeleži XI. skupščine „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Gorici, a takisto resno in odločno pozivljamo, da prihite k temu prazniku slovenskega učiteljstva vsi oni naši državni in deželni poslanci, ki so znani in za nas, da bodo čuli glas slovenskega učiteljstva, da bo slovensko učiteljstvo čulo njihov glas.

Umeje se samo ob sebi, da ne bomo pogrešali v Gorici med seboj onih, ki so

nas vzgojili in ki vzgajajo naše potomce — t. j. učiteljev naših slovenskih učiteljskih. Ti morajo v prvi vrsti poznati težnje in želje slovenskega učiteljstva, da morejo potem uspešno in temeljito naš naraščaj pripravljati za življenje.

Pogrešati tudi ne smemo svojih šolskih nadzornikov in drugih zastopnikov v krajnih, okrajnih in deželnih šolskih svetih. Če hočejo biti čuvaji naših pravic, če hočejo pospeševati koristi šolstva in učiteljstva, nas morajo poznati! A če nas hočejo poznati, morajo zahajati v našo sredo, morajo čutiti z nami, morajo vedeti, kako smo zavzeti za svoje pravice, morajo vedeti, kaj hočemo, kaj zahtevamo. Komur ni v resnici nič do nas, kdor gleda na nas samo iz višave in iz dalje, kdor se čuti le vladarja, a ne prijatelja našega, ta ni poklican, da bi odločeval o naših koristih in potrebah v zgoraj omenjenih zastopstvih!

Pri XI. skupščini bomo prekrstili „Zavezo slovenskih učiteljskih društev“ v „Zavezo avstrijskih jugoslovenskih učiteljskih društev“ ter tako sprejeli z gorkim srcem, z bratovsko ljubeznijo in z odprtimi rokami v svoje vrste hrvaške tovariše s Primorja in iz Dalmacije. Ustvarili bomo tako velikansko četo avstrijskega jugoslovenskega učiteljstva, ki bo, združeno v pravi kolegalnosti in v srčni ljubezni, delovalo za svojo korist, a še bolj za čast, rast in slavo mogočne Avstrije!

„Učiteljski Tovariš“ — ki se je vedno bojeval neustrašno in najodločnejše za blaginjo slovenskega učiteljstva — izpolnjuje letos kot glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ zadnjikrat prijetno dolžnost, da pozdravlja kot stari bojevniki učiteljskih tlačanih pravic vse one, ki se bodo zbrali v solčni Gorici k resnemu posvetovanju in k prijateljskim razgovorom. „Učiteljskega Tovariša“ gospodar — „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“ — ga je izročilo „Zavezi“, da deluje z njim in po njem kot skrbna mati za vse tiste, ki se zatekajo in se bodo zatekali v njeno okrilje.

Bog pa, kateremu je pobožno vdano slovensko učiteljstvo brez izjeme, naj vsiplje bogato svoj sveti blagoslov na delo našega uma in naše dlani! „Učit. Tov.“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. septembra.

— **Osebnosti.** Pravna praktikanta pri deželnem sodišču v Ljubljani gospoda Fran Novak in Konrad Vođušek sta imenovana avskultantoma.

— **Uspeh klerikalnega izdajstva.** Iz popolnoma verodostojnega, nad vsak dvom vzvišenega vira se nam poroča, da pripisujejo najodločilnejši vladni krogi vso krivdo na celjskih izgredivih blejskemu govoru dr. Ferjančiča. Po njihovem mnenju bi se v Celju ne bilo ničesar zgodilo, da dr. Ferjančič ni imel dotičnega govora in v dokaz tega se sklicujejo na dopis v „Vaterlandu“, v katerem je kranjska klerikalna stranka priznala, da je Celje za slovenski narod „fremdes Gebiet“, kjer Slovenci nimajo ničesar iskati, in v katerem je ta stranka naravnost pritrčila dolžitvam Schönenerja in Wolfa ter njihovih zaveznikov, da je res jedino in samo dr. Ferjančič kriv celjskih demonstracij, napadov in pobojev. Že v prvem svojem članku, v katerem smo pribili to nečuvno narodno izdajstvo klerikalne stranke, — ki se predrzne skruniti naše narodno ime s tem, da se imenuje slovensko stranko — izrazili smo bojazn, da bodo s tem zahrbtnim napadom uničena vsa prizadevanja za izboljšanje političnih in narodnih razmer na Spodnjem Štajerskem in ta naša zla slutnja se obistinjuje. Dopis v „Vaterlandu“ je dosegel svoj namen. Najmerodajnejši vladni krogi so se iz njega navzeli mnenja, da so nemčurški Celjani v resnici najnedolžnejši ljudje na svetu, in da so bili Slovenci tisti, ki so jih izzivali, zlasti da je to bil dr. Ferjančič. In kaj bi ne bili tega mneja, ko jim to potrjuje cela kranjska klerikalna stranka v „Vaterlandu“, ko ta stranka priznava, da so bili Wolfovi somišljeniki izzivali in užaljeni in so torej imeli prav, ko so napadli Slovence in Čeha. Kranjski

klerikalci in Wolf pa Schönener roko v roki proti svojim krvnim bratom, proti zatiranim in preganjanim štajerskim Slovincem, to je prizor, kakor ga svet še ni videl. Ko bi bilo v klerikalni stranki kaj ljudi, ki imajo le iskro narodne zavednosti, bi „Vaterland-ovega“ dopisnika sramotno vrgli iz svojih vrst. Ali ker vsa stranka molči k temu kakor grob, je to dokaz, da je vsa stranka istih misli kakor „Vaterland“, da odbrava dotični dopis in se strinja s tistim narodnim izdajstvom!

— **Ravnopravnost pri sodišču.** Pri ljubljanskem okrajnem sodišču se rabi še sedaj samonemški pečat „K. K. Städt. Deleg. Bezirks-Gericht Laibach“. Kako pride slovensko prebivalstvo do tega, da se mu pošiljajo uradni spisi s samonemškimi pečati? Ta pečat je toliko originalnejši, ker je napis sploh nepravilen, saj v Ljubljani sploh ni več nobenega K. K. Städt. Deleg. Bezirksgerichta. Prosimo merodajne kroge, naj blagovolijo ukreniti, da se ta pečat nemudoma odpravi, in da se bodo rabili samo dvojezični pečati.

— **Bankeroti rano konsumno društvo.** Poročali smo že o fenomenalno modrem ukrepu kašelskih svedcev gledé njihovega konsumnega društva. Rekli so „društva ni več“ in ni ga bilo za dolgove, ki so jih napravili, pa se niso zmenili. Že zadnjič smo omenili, da bodo imeli več tožba, sedaj pa čujemo, da jih je že prej nekaj bilo. Toda modri svedrci so znali doslej obvarovati svoje žepce. Za vse dolgove, ki so jih napravili, so zvalili odgovornost na svojo — prodajalko. In ker je v društvu vladal tak uzoren red, kakor v vseh teh katoliških napravah, so dotično žensko toliko časa preganjali in mrcvarili, da je vse popustila in šla v Ameriko. Žena je bila prej v dosti ugodnih razmerah. Imela je hišo, zdaj pa je bila primorana vzeti beraško palico v roke in iti po svetu. Kar je imela, snedli so jej katoliški svedrci vse. To je blagoslov, ki izhaja iz katoliških konsumnih društev. Duhovniških prouzročiteljev zdaj še ne peče vest. Kaj tudi zato, če se je uničila eksistenca posamezne ženske, ko je toliko brumnih mož toliko časa dobro jedlo in pilc za njene žulje. Ali ko bodo morali kmetje, ko bodo morali svedrci sami posezati v žep in plačevati dolgove in stroške, ko bodo začeli preklinjati tiste, ki so jih zapeljali, tedaj bo morda moralnim krivcem kašelskega bankerota malo tesneje pri srcu. Gospod knezoškof, ki niste hoteli preprečiti ustanovitve kašelskega konsumnega društva, bodite prepričani, da sledi temu bankerotu še več družih.

— **Čudni nazori državnega funkcionarja.** Pri narodni slavnosti v Barkovljah je namestniški poverjenik za tržaško okolico, dr. pl. Fabrizio hotel preprečiti sprevod zbranih slovenskih društev in ker se društva na to niso ozirala, je napravil ovadbo na sodišče. V tej ovadbi je mož popisal, kako se je ta prepovedani sprevod pomikal proti „Narodnemu domu“, da se je tam ustavila in zagodla „Naprej“, in da so vdeležniki sprevoda demonstrativno poskali ter vsklikali „Živio“. In potem je nadaljeval doslovno: Treba je pripisati posebni taktnosti pričujočih tržaških izletnikov, da ni prišlo tem povodom do izgrediv. Ta namestniški funkcionar ima res jako čudne nazore. Po njegovem bi se domačini ne smeli ganiti, da bi izletniki se ne čutili provocirane. Toda šala na stran. Fabrizio je v svoji vlogi postopal le v smislu vladajočega sistema. Če se hočejo Slovenci ganiti na svojih tleh, se jim to zabranjuje z ozirom na izletnike in tučce, če se pa hočejo ganiti tam, kjer imajo Lahi večino, se jim to zopet zabranjuje z ozirom na domačine! Taka je pravica, ki so je deležni Slovani na Primorskem.

— **Politična pravda.** Z ozirom na to, da sta bila bivši goriški mestni živinozdravniki in predsednik društva „Lega della gioventù friulana“, Codermaz in tiskar ter bivši urednik lista „Sentinella“, Corsig, ki sta tožena radi veleizdajstva, prepeljana v Inomost, piše „Soča“: V Inomostu bosta stala ta dva moža pred potrotniki, in tam se bo javno zrcalilo početje naših velikih Italijanov v Gorici. Pravda utegne spraviti na dan zanimive reči, morda še celo kaj takega, česar niti ne slutimo. Vsekakor važna politiška pravda! Pa pogledjmo si danes te reči od druge strani. Codermaz-Corsig — toda zapišimo pravi

imeni: Kodermaz, Koršič! Obedve sta čisti slovenski in brez vsake dvojbe sta tudi nositelja teh imen slovenskega pokolenja, ali navzlic temu strastna poitalijančenca, posebno Kodermaz, umeten produkt tistega vladnega sistema v naših deželah, ki vidi blagor Primorja le v poitalijančevanju. Ali tisti blagor je za ljudstvo največja nesreča in nesreča tudi za Avstrijo. Ljudje, katere vzgaja ta poitalijančevalni sistem, ki se obračajo proti narodu, iz katerega so vzrasli, — obračajo se pa tudi proti svojim lastnim vzgojiteljem! Vlada sili v poitalijančevanje, in kaj ima zato? Taki izrodi grede očitno proti njej, proti državi, zadoljujejo se veleizdajstva — in na tak način maščujejo se nad vlado samo grehi, s katerim je zadajala Slovanom, spreminjaje jih v odpadnike svojega naroda in v življe njej jako nevarne. — O, koliko je že zagrešil tisti nesrečni raznarodovalni sistem! Namesto da bi se dalo Slovanom v primorskih pokrajinah šole v materinskem jeziku, so jih podili v laške šole ter ustvarili „irredento“. In plod takega ustvarjenja sta tudi Codermaz in Corsig. Ali ob takih slučajih, kakor je Codermazov, vlada nič ne misli, kam tira ljudstvo, kam tira obmejne dežele na jugu s svojim poitalijančevalnim sistemom? Ali ne vidi, da si vzgaja sama najhujše sovražnike, namesto da bi si trdila svojo pozicijo v Slovanih? Kam, kam nas to pelje, kdaj poseže vmes tista roka, ki ustavi tako počenjanje? Kedar bo že prepozno? Quousque tandem!

— **Obsodbe radi celovških izgrediv.** Celovško deželno sodišče je včeraj obsodilo dvanajst oseb radi zadnjih izgrediv in sicer na zapor od petih dni do osmih mesecev.

— **Nemški fanatizem.** Na Ptujju pa tudi drugod na Spodnjem Štajerskem razširjajo nemški nacionalci nebroj vsakovrstnih brošur in listkov, s katerimi se neti narodni fanatizem in sosebno še sovraštvo proti državi in proti slovenskim narodom. Toda nemški nacionalci ne skušajo samo, pridobiti odrasle za svoje namene, nego storé kar je mogoče, da bi se že v srca mladine in celo otrok vliil strup sovražnosti proti vsemu, kar ni nemško. Tako se mej drugim razpošilja starišem neke vrste molitev, ki naj jo otroci molijo vsako jutro. Ta molitev se glasi: „Gelöbnis: Wir geloben, von nun an unter einander nur deutsch zu sprechen. Wer das Versprechen nicht hält, ist ein Schuft und muss bestraft werden. Gebet: Vor den Menschen, die uns im Deutschen hinderlich sind, beschütze und behüte uns, o Gott, wir bitten dich. Sie schaden uns im irdischen Leben und werden uns in der Noth keinen Pfennig geben. Wir aber wollen stets das Deutsche lehren und unsere Feinde gar nicht hören“. Dlje fanatizem že ne more iti.

— **Nemška kultura in nesramnost na Koroškem.** Prijatelj našega lista nam piše: Vozil sem se pred kratkim skozi Trbiž. Na kolodvoru prosi in vpraša neka stara ženica poduradnika, ki naznanja vlake, kam in kdaj odhajajo, slovenski, kdaj gre vlak v Podklošter. On jo osorno zavrne: „Versteh nicht bindisch“. Ta mož je že 10 let na Trbižu, pa še ne ve kaj je Podklošter, ali pa ne čuje vedeti. To se je zgodilo na Trbižu. Dne 29. avgusta sedimo trije slovenski biciklisti v kavarni Ferbas v Beljaku. Mi sedimo mirno v nekem kotu separiranem, ter se menimo med seboj slovensko. Slučajno ali neslučajno gre mimo nas neki beljaški prenapetež ter sliši, da ne govorimo blažene nemščine! Takoj na to jih pridere gotovo 10, ter začno nad nami vpiti: „Heil, heil, heil...“ Mi seveda smo to vse ignorirali, ter smo se jim zaničljivo nasmehnili. Bili so tudi tuji v kavarni. Ti so uvidili kaj zna biti, ter so odšli; tudi mi smo tako napravili, ker še vedno boljše vemo, kaj je olika, kot tako zvani Germani. Na poti proti hotelu so nas spremljevali nemški kulturonošci z žvižganjem in psokami „Saukrainer“ itd. Drugi dan smo izvedeli, da so bili ti razgrajči oni junaki, katere je pustil fom. Succowaty radi demonstracij v Beljaku zapreti. Morda so hoteli svojo jezico spustiti. Tako Beljak tuje spoštuje.

— **Otvoritev „Mestnega doma“.** Že v včerajšnji številki našega lista smo mimogrede omenili, da se je slavnostni odbor gasilnega društva pomnožil in da se je razdelil v šestere odsekov. Ti odseki so: osrednji odsek za stanovanja, odsek za red, zabavni odsek, odsek za dekoracije in per-

manentni bureau. Odseki so se izvolili in konstituirali nastopno: a) osrednji odsek: g. Štricelj kot načelnik, gg. Barle, Doberlet, dr. Kušar, Trtnik; b) odsek za stanovanja: g. Achtschin kot načelnik, gg. Dreise, Leitgeb, Schantel, Zirenstein; c) odsek za red: gosp. Klein ml. kot načelnik, gg. Accetto, Čuden, Frelich, Golob, Mikuš; d) zabavni odsek: g. Rebek kot načelnik, gg. Dražil, Furlan, Gutnik, Lozar, Noll, Pavšek, Šturm; e) odsek za dekoracijo: g. Doberlet kot načelnik, gg. Bajda, Dinter, Heinitz, Jagodic, Koch, Stare, Šturm; f) permanentni bureau: g. Štricelj kot načelnik, gg. Barle, Trošt, Trtnik. Imena navedenih gospodov nam pričajo, da bo slavnost ljubljanskega gasilnega društva sijajna, menda nič manj sijajna, kot bi bila ona, katero je nameravala napraviti zveza avstrijskih gasilnih društev in katero je s piškavim izgovorom odpovedala. Ljubljansko gasilno društvo je letos, kakor je znano, prerojeno in v prvič nastopi dne 8. septembra kot tako v javnost. Ta dan ni praznik le za gasilna društva, marveč praznik je tudi za vsa druga slovenska, posebnost ljubljanskega društva, ker pri tej priliki slovesno sprejmo na novo in prerojeno društvo v svoje vrste. Upamo toraj, da nobeno zavedno ljubljansko društvo na dan slavnosti ne ostane doma, marveč, da se polnoštevilno udeležijo slavnosti in s tem pokažejo bratsko ljubezen požrtvovalnemu in človekoljubivemu slavitelju. Gasilno društvo ljubljansko čuva že blizu 30 let nad belo Ljubljano in če pogledamo le nekoliko nazaj v njegovo delovanje, vidimo takoj, da je neprecenljivo njegovo delovanje, da je nepristransko, in da se strogo drži svojega gesla: „Kjer treba pomoči prinašamo!“ — a kdo trpi, ne vprašajmo! Vsak previden in razsoden meščan mora uvideti, da ima gasilno društvo za mesto Ljubljano neprecenljive zasluge in zato je naša dolžnost, da mu skazemo o priliki njegove slavnosti naše priznanje, vsaj s tem, da razobesimo dne 8. septembra t. l. zastave raz svoje hiše. K slavnostni otvoritvi „Mestnega doma“ so se nadalje prijavili: gasilno društvo v Verdu, na Bledu (z zastavo), v Mošnjah, v Škofljici, v Domžalah, v Št. Vidu nad Ljubljano in slovensko katoliško delavsko pevsko društvo „Zvon“. Radovljjske gasilno društvo pride k slavnosti z zastavo in godbo ter bo imelo skupni obed pri „Lloydu“. Društva, katera se udeležijo slavnosti, tudi če pridejo 8. septembra v Ljubljano, opetovano opozarjamo, da to naznanijo odboru, da mu je lažje potrebno pripraviti in odrediti.

— **Zabavni del slavnosti otvoritve „Mestnega doma“** in shoda slovenskih gasilnih društev pri veliki ljudski veselici na Koslerjevem vrtu se utegne razviti posebno sijajno. Včeraj je imel zabavni odsek svojo prvo oficialno sejo, in je že zdaj zagotovljeno razum peterih zglašenih godb, petje pevskih društev „Slavec“ in „Ljubljana“ (eventualno drugih, ki se gotovo še zglasé), loterija z mnogimi lepimi dobitki, šaljiv cirkus in velika menažerija, streljanje na dobitke, brzofotograf, velikanski dalnoglede, zrakoplov in umetalni ogenj. Po končani seji je zabavni odsek priredil kot „modél“ malo prosto zabavo, ki je bila jako živahna. Petje je privabilo tudi mnogo členov drugih odsekov po dovršenih dotičnih sejah v „Škrjančevo gnezdo“, ki je postalo ta večer pretresno, tolik je bil naval. In tako se je nadejati, da se pri veliki slavnosti našega prerojenega gasilnega društva v bratski slogi združijo vsa ljubljanska narodna društva — in vse ljubljansko občinstvo, da se sijajno izpolni tudi v tem oziru društveno geslo: Na pomoč!

— **Skupna pevška vaja** za nastopanje pevskih društev ljubljanskih, ki bodo sodelovala pri slavnosti otvoritve mestnega doma pri serenadi, pri maši na prostem in pri ljudski veselici na Koslerjevem vrtu, bode v ponedeljek zvečer ob 8. uri v Slavčevi dvorani v „Narodnem domu“, kamor zabavni odsek najljubnejše vabi vse gg. pevce.

— **Gospodinska šola kmetijske družbe kranjske.** Meseca oktobra se otvori drugi tečaj gospodinske šole, kateri bo trajal 12 mesecev. Gojenka, katera bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, perilo itd., sploh za vse 14 gld. ali za ves tečaj 168 gld. Deklice, katere hočejo vstopiti v gospodinsko šolo, morajo:

1.) dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2.) znati čitati, pisati in računati; 3.) predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5.) zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, katerim je treba predložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 20. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se sprejmo v gospodinsko šolo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; ako pa bo v šoli prostora, sprejemale se bodo tudi prosilke iz drugih dežel.

— **Kolesarsko društvo „Ilirija“** poleti v nedeljo 3. t. m. po končani dirki v Vel. Lašče. Členi in dobrodošli prijatelji kolesarji zbirajo se pri Virantu od polu 1. ure popoldne; odhod pa točno ob 1. uri.

— **Važna odločba.** Trgovinsko ministrstvo je dogovorno z železniškim ministrstvom odredilo, da je vse brzojavke, s katerimi se v slučaju požarov itd. prosi gasilna društva za pomoč, odpravljati brezplačno in da morajo, ako je nevarnost velika, železnice gasilna orodja in gasilce s posebnimi vlaki brezplačno prevažati.

— **Porotne obravnave.** Prihodnji ponedeljek prične se pri tukajšnjem deželnem kot porotnem sodišču tretja letošnja porotna sezija. Obravnavalo se bode v desetih kazenskih slučajih, in sicer dne 4. septembra: posestnikov sin Valentin Sušnik iz Št. Jurija, hudodelstvo uboja; kmetška hči Marija Kadunc iz Brezja pri Grosupljem, hudodelstvo detomora; dne 5. septembra: krojaški pomočnik Franc Juhant iz Klanca pri Kamniku, hudodelstvo uboja; kočarjev sin Andrej Nastran iz Trate, hudodelstvo težke telesne poškodbe; dne 6. septembra: posestnik Ivan Avsenek iz Zgoš, hudodelstvo uboja; dne 7. septembra: bivši c. kr. poštar Ivan Krakar iz Senožeč, hudodelstvo poneverjenja; dne 9. septembra: posestnikov sin Ivan Tršar iz Blekove vasi, hudodelstvo uboja; dne 11. septembra: bivši trgovski pomočnik Franc Celikar iz Prema in delavec Karol Apoloniz iz Trsta, (oba iz tukajšnje prisilne delavnice), hudodelstvo umora; dne 12. septembra: tovarniška delavca Ivan Černe in Franc Skubic, oba iz Zadvara, hudodelstvo težke telesne poškodbe; dne 13., oziroma 14. septembra: odgovorni urednik „Slovenca“ Ivan Rakovec, pregrešek razžaljenja časti.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu avgusta 1899 je 129 strank vložilo 38.310 gld. 23½ kr., 102 strank vzdignilo 16.328 gld. 76 kr., 29 strankam se je izplačalo posojil 17.670 gld., denarni promet 111.541 gld. 34½ kr.

— **Občinskemu odboru v Sv. Joštu** je finančno ministrstvo dovolilo, da sme napraviti efektno tombolo v občinsko korist.

— **Nesreča.** Dne 29. m. m. zjutraj našli so podkrajski pastirji 40 let starega gozdnega delavca Antona Bajca iz Malega Polja občina Col z razbito glavo v jarku državne ceste pri „Hudi peči“ blizu Podkraj. Imenovani je prejšnji dan od jutra do večera v večjih gostilnah v Hrušici in Podkraj pil in se upijal. V tem stanu se je 28. zvečer vrnil proti domu. Ko je zavil po neki strmi poti proti domu, je padel s poti v cestni jarek in pri tej priliki dobil smrtne rane. Našli so ga malo živnega. Umrl je po poti, ko so ga prepeljali v Podkraj. Krčmarjem naj bo priporočeno, pijanim dati vode namesto vina.

— **Zagrebski tamburaši** svirali bodo v nedeljo popoldne ob vsakem vremenu v Virantovi gostilni.

* **Zanimiva iznajdba.** Profesor Pickering na univerzi v Harvardu je izumil pred kratkim teleskop, s katerim hoče novi planet Eros fotografirati. Ta aparat je baje velike važnosti, ker bode z njim mogoče dobiti tudi natančne slike lune, kakoršnih doslej ni bilo.

* **Goethe — antisemit.** Najneumnejši dunajski list je vsekar dr. Luegerjevo glasilo, „Deutsch. Volksblatt“. Te dni je dognal, da je bil Goethe hud antisemit ter dokazuje to svojo bedastost — z „Faustom“. „D. V.“ modruje: Faust je zastopnik kr-

ščanstva, idealizma, germanskega viteštva: torej je bil antisemit! Mefisto pa je prototip žida, liberalca, kramarja, ki nesramno mešetari za Faustovo dušo. Pogodba s Faustom je simbol židovskega trgovstva z menjicami prizor z učencem ima svoj izvir v talmudovem duhu in pristno židovski korupciji. Razen tega ima Mefisto krive noge, kriv nos, proč stoječa ušesa; Mefisto laže, je nesramen, pohoten: ergo cel žid. Take literarne historike in interprete zmora pač le dr. Lueger!

* **Roparski morilec obešen.** V Petrinju so obesili 25. avgusta roparskega morilca Vaso Samardžijo, ki je začel vrsto svojih grozodejstev s tem, da je — komaj 17 let star — umoril lastnega očeta. Več let je bil potem strah in trepet ljudij, in vlada je razpisala na njegovo glavo veliko nagrado. Ker ga je vse preganjalo in je trpel glad, se je izročil končno sam pravici. Obsojen je bil na smrt. V ječi je bil miren ter je opetovano dejal, da zasluži smrt. Prosil je za piščalko, na kateri je sviral narodne popevke. Jedel ni skoraj ničesar. Od svoje matere se je ločil z največjo ljubeznijo. K veshalom je šel z duhovnikom vdano in mirno ter je sam odločil klobuk in suknjo. Smrt njegova je bila lahka.

* **Guérin II.** Nedavno se je neki manjši obrtnik v Parizu iz Quartir Latina sprl s svojo ljubico; ranil jo je petkrat z nožem ter jo vrpel po stopnicah. Potem se je zaklenil v svoje stanovanje ter izjavil policiji skozi zaprta vrata, da hoče ostaviti hišo le „mrtev ali svoboden“. No redarstvo je vrata vlomilo ter odpeljalo Guérina II. v zapor, kjer sedi sedaj niti mrtev, niti svoboden.

* **Nov objekt za stavo.** Iz Londona javljajo, da vzbuja ondi Dreyfusova aféra največje zanimanje. Zlasti v klubih vlada vsaki dan ob peti uri popoldne, veliko vznemirjenje, ker takrat pridejo privatne brzojavke iz Rennesa, katere poročajo o nadaljevanju Dreyfusove obravnave. Potem ko so brzojavke prečitane, pa stavijo milordji velike svote na Dreyfusa, oziroma na njegovo nedolžnost in krivospoznanje.

* **Princesinja uplenjena.** Nedavno se je vršila v Palermi obravnava proti dijaku Girolami Campisiju, kateri je lepo princesinjo Clorindo Valpetroso siloma vplnil ter jo odpeljal v neko kmetško hišo pred mestom. Tam je prisilil princesinjo, da je napisala pismo, v katerem vabi dijaka, naj jo odpelje. Druzega dne je hotel dijak odpeljati lepo Clorindo na svoje posestvo, toda lovci, ki so ga srečali, so rešili damo iz njegovih rok. Izvanredno lepa princesinja se je kmalu na to poročila. Priče pa so dokazale, da je Clorinda res koketirala z dijakom, ter da sta ga tudi hišina princesinje in nje strežnik potrdila v veri, da lepa Clorinda vrača njegovo ljubezen! Dijak je bil obsojen na tri leta ječe.

Književnost.

— **Iv. Cankar: Vinjete.** (Zbirka črtic in novelet). Izdal L. Schwentner v Ljubljani. Cena 1 gld. 80 kr. Po pošti 10 kr. več. — Iz Velikih Lašč nam pišejo: Vsak zaveden Slovenec kupi Cankarjeve „Vinjete“ ter jih čitaj! Ne posojaj pa drug drugemu knjige, naj ne roma iz rok v roke posamezen izvod, ampak vsak izvod imej samo jednega čitatelja. V „Vinjetah“ bo našel vsakdo nekaj za-se. Cankar piše krepko, odločno, jasno. Že slog sam na sebi se mora vsakemu omiliti, mora pridobiti čitatelja, kakor pravijo. Misli svojih nikdar ne razbini in ne raztezuje, pisatelj pove kratko, a čvrsto, razločno. Časih blede kaj bolj nejasno in potisne čitatelja v razmišljanje, a kakor bi švrknil z drobno palčico, potegne ga s kratkim stavkom zopet v sedanjost. Zdi se mi, da se Cankarjev talent povspne prav za prav šele v prozi do prave veljave. Tu je njegovo polje. Vsakdo naj kupi „Vinjete“! Ta se bo naslajal z ironično-sarkastičnimi črticami: „O človeku, ki je prepričanje izgubil“, „Poglavje o bradavici“, „Literarno izobraženi ljudje“, kak drugi zopet se bo zadovoljeval z realističnimi in romantičnimi „vinjetami“: „Na večer“, „Jadac“, „O čebelnjaku“, „Nina“, tretji se bo divil „Marti in Magdaleni“, četrti bo dvomil, da bi taki ljudje živeli, ter bi bili iz mesa in kosti, kot je na primer advokata dr. Krajnika soproga v nejasni črtici „Ti sam si kriv“, ter še nekaj drugih tacih oseb, ki gotovo niso opisani po živih modelih; nekaj naših „odličnih“ mož se bo

čudilo, da so njihova „odlična“ imena tolikokrat pisana v knjigi na „neodličnih“ mestih v „neodličnem“ smislu, šesti pa bo prav natihoma preklinjal vsa tista meglena mesta in se v srocu jezil na tako „modernost“. Kupujte tedaj vsi to elegantno knjigo, čitajte jo, premisljujte, a ne posojajte je drug drugemu! Laščan.

— **„Učiteljski Tovariš“.** Vsebinska 23., 24. in 25. številke je naslednja: V Gorico! — Ivan Belé: „Bravec“ ali „bralec“? (Gosp. pisatelj se izreka za — „bravca!“) — Jakob Dimnik: Tretja mestna deška ljudska šola. — M. Poklukar: Olajšave. — Načrt pravil „Šolske Matice“. — Šolska razstava obrtnih strokovnih šol. — Jakob Dimnik: Jezikov nauk v prvem šolskem letu. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 2. septembra. V ospredju politične diskusije stoji zdaj Chlumecky. Nemške stranke so vse polne upanja, da po neizogibnem ponesrečenju nameravane nove upravne akcije Thun pade in da pride na krmilo Chlumecky.

Dunaj 2. septembra. V stanovanju bivšega ministra dr. Bärnreitherja se je vršila danes konferenca nekaterih odličnih členov ustavovernih veleposestnikov iz poslanske in gospodske zbornice. Med drugimi so prišli baron Chlumecky, grof Osvald Thun, dr. Bärnreither, dr. Stürgkh, bar. Schwegel, dr. Grabmayer, pl. Ludwigsthal, Fürstelj i. dr. Konferenca je trajala skoraj štiri ure.

Dunaj 2. septembra. Poroča se, da hoče prelat Karlon, vodja štajerskih nemških klerikalcev, odložiti svoj državnozbornski mandat.

Dunaj 2. septembra. Ogrski ministrski predsednik Széll pride že jutri sem, finančni minister Lukacs pa v ponedeljek.

Dunaj 2. septembra. Danes so našli vdovo Marijo Prossinagg v njenem stanovanju umorjeno. Njen pokojni mož je bil notar in obč. svetnik. Sodi se, da jo je umoril in oropal njen lastni brat, odvetnik dr. Schiessl. Ta se od včeraj pogreša. Schiessl je bil zadnji čas v največjih denarnih stiskah, ker je bil z velikimi svotami angažiran pri raznih podjetjih, ki so se vsa ponesrečila. Samo pri bankerotovanem hotelu v Cirkvenici je izgubil 70.000 goldinarjev.

Dunaj 2. septembra. Dr. Schiessla so našli danes v nekem predoru za hodnje železnice blizu Rekawinkla mrtvega. Morilec se je najprej obstrelil in legel potem na železniški tir, kjer ga je orientni ekspresni vlak povozil in strašno razmesaril.

Praga 2. septembra. „Narodni Listy“, govoreč o pripravljajoči se akciji glede preklica jezikovnih naredb, pravijo, da ta akcija ne bo in ne more imeti nikakega uspeha. Čehi od svojih pravic ne odnehajo niti za las in se morajo torej vodilni krogi odločiti ali za njihove zahteve ali pa proti njim.

Praga 2. septembra. „Politik“, razpravljajoč o položaju, pravi, da je zadnji čas, da si desnica pridobi pri odločilnih krogih tisti rešpekt, ki jej gre.

Praga 2. septembra. Cesar pride jutri v Reichstadt na Češkem, kjer se je bati demonstracij.

Gradec 2. septembra. V Gleichenbergu je umrl centralni obrtni inšpektor Fr. Klein.

Petrograd 2. septembra. Car in carinja sta se danes vkrcala v Kronstadt in se odpeljala na Dansko.

Pariz 2. septembra. V Oportu so se včeraj primerili trije novi slučaji kuge.

Rennes 2. septembra. Major Hartmann je bil danes do konca zaslišan. Njegove izpovedi so vse ugodne za Dreyfusa. Sodi se, da se konča obravnava že prihodnje dni, in da se že v sredo razglaši razsodba.

London 2. septembra. Iz Yokahame se poroča, da je v nekem rudniku, kjer se koplje baker vsled povodnji ponesrečilo nad 600 delavcev.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Potrebin v Litiji 12 K, katere so darovali gg. sod. pristava Zottman in Nerat, želez. uradnika Prevč in Polše iz Trbovlj, vsak po 2 K, dav. nadz. Zun in pošiljatelj, vsak po 1 K. — Vesela družba v Ljubljani 3 K. — Č. rodbina dr. Repičeva v št. Vidu pri Zatičini 10 K mestu venca na grob nepozabnega prijatelja dr. Stanka Pirnata. — G. Fran Stelč v Kamniku 8 K, nabral v gostilni g. Jožefa Kenda. — G. Miroslav Javoršek v Vel. Lašičah 3 K 40 vin, darovalo veselje omizje gostilne A. Benedikta v Vel. Lašičah. — Skupaj 36 K 40 vin. — Živeli vsi darovalci!

Za Prešernov spomenik: „Prima balerina“ v veseli slovenski družbi v nemški Belipeči priplesala 3 K 2 vin. Živela! in živeli darovalci!

Za učiteljski konvikt v Ljubljani: G. Mihajl Vrbič v Sodražici 3 K 20 vin darovali g. Koj 2 K in omizje pri Fajdigi 1 K 20 vin. Svoto smo izročili g. J. Dimniku, blag. učit. dr., ki hvaležno potrjuje sprejem, kakor tudi zadnjič po gdč. Ivanki Mikuževi poslanih 7 K 40 vin.

Narodno zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštne povzetji razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevali MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. Manj kot 2 steklenici se naravnost ne pošiljati. 2 (59—12)

Povodom mnogih težkih želodčnih bolezij nastopajo mnogokrat navidezno neznatne indispozicije, javljajoče se samo po slabem prebavljanju ali telesnem zaprtju. Da se obvaruje teh posledic, treba je zaužiti sredstva, katera podpirajo prebavljanja ter isto mirno povspesujejo. Najboljše teh sredstev je že 30 let znani in splošno priznani Dr. Rose želodčni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi. Dobiva pa se tudi v družih lekarnah, kakor je razvidno iz inserata. a

Listnica. Gospa profesor M. O. 65. Priporočamo Vam povsem zanesljivi, hitro sušeci ter trpežni lik, slavni pravi **Christophov lak**, katerega dobite lahko neposredno iz tovarne v Pragi (Fran Christoph) ali pa v najbližji zalogi: **Ant. Stacul, Ljubljana.**

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali eksekutivne dražbe:

Posestvo vlož. št. 338 in 341, kat. obč. Gabrovec, cenjeno 925 gld., dne 9. septembra v Metliki.

Posestvo vlož. št. 162 in 169, kat. obč. Šv. Štefan, cenjeno 1161 gld. 60 kr. in 15 gld. 80 kr., dne 9. septembra v Trebnjem.

Dunajska borza

dné 2. septembra 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld.	25	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	10		
Avstrijska zlata renta	118	10		
Avstrijska kronaka renta 4%	100	35		
Ogerska zlata renta 4%	118	05		
Ogerska kronaka renta 4%	86	75		
Avstro-ogerske bančne delnice	904			
Kreditne delnice	384	50		
London vista	120	57		
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	90		
80 mark	11	77		
20 frankov	9	56		
Italijanski bankovci	44	47		
C. kr. cekini	5	69		

Vse vrednostne papirje preskrbuje **BANKA MAKS VERSEC**, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Tužnim srcem naznanjam, da je moja iskrenoljubljena soproga, gospa

Iirta Tabouré

danes, 2. septembra, v 54. letu svoje dobe, po dolgi, mučni bolezni, previdena se svetotajsti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bo v ponedeljek, 4. septembra, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Krakovski nasip št. 4. Maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi sv. Janeza v Trnovem v torek 5. in v soboto 9. septembra ob 8. uri popoldne.

Ljubljana, 2. septembra 1899.

Ivan Tabouré

(1592) c. kr. okrajni tajnik v. p.

Zahvala.

Povodom žalostne smrti našega preljubega sina, oziroma brata in strica, gospoda

Antona Novaka

mehnika

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za tolažilno sočutje, za mnogobrojno spremstvo nesrečnega ranjcega k zadnjemu počitku ter za podarjene krasne vence svojo najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, 2. septembra 1899.

(1588) **Žaluojača rodbina.**

Zahvala.

Tužnim srcem javljamo vsem prijateljem in znancem v svojem in v imenu svojih ostalih sorodnikov, da je nam premili in predragi soprog, oče odnosno brat, gospod

Stanko Pirnat

c. kr. notar v Mokronogu

dne 28. avgusta ob 12. uri po noči, po težki in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere v 41. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki predragega pokojnika se bodo dne 31. avgusta ob 4. uri popoldne položili k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi in na Žalostni gori. Predragi pokojnik se priporoča v molitev in spomin.

Mokronog, 28. avgusta 1899.

Marija Pirnat roj. Cvetnić, soproga. — Mici Pirnat, Stana Pirnat, Mira Pirnat, otroci. — Milka Pirnat, učiteljica. — Mirko Pirnat, c. in kr. stotnik. — Ana Zeschko roj. Pirnat, ing. Mohor Pirnat, c. kr. rud. oskrbnik, sestri in brata.

MOKRONOG, 1. septembra 1899.

Žaluojača obitelj

(1587) **Pirnatova.**

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 204-3 m. Zračni tlak 736-0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v 4 urah
1.	9. zvečer	734.0	19.0	sl. jzahod	jasno	0.0
2.	7. s jutraj	735.1	15.7	sr. vzvzh.	megla	0.0
	2. popol.	734.3	22.5	sr. sevzh.	del. oblac.	0.0

Srednja včerašnja temperatura 19.0°, normala: 16.9°.

(36-6)

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe **Mattoni-jeve Giesshübler slatine.**

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Pouk v glasovirju

In v vseh predmetih ljudskih šol daje s prihodnjim šolskim letom **Amalija Slatner roj. Vičič**, izprašana učiteljica z večletno prakso in najboljšimi priporočbami. — Natančneje se izve: **Stari trg št. 13, I. nadstropje.** (1508-3)

Hiša

in

konjski hlev

sta na prodaj v Vodmatu.

(1569-3)

Adolf Hauptman.

Telefon v Novo mesto.

V graščini Bajnof

je na prodaj (1471-7)

večja množina vina

domačega pridelka.

oddaja se najmanj polov. * * njak.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Vabilo

na

ustanovni občni zbor

ki se bo vršil

v sredo, dne 6. septembra 1899. leta ob 3 uri popoldne

v pisarni banke

(1591-1)

Maks Veršec, v Selenburgovih ulicah.

Dnevni red je izvolitev upravnega sveta in nadzorstva.

Uljudno vabimo vse Slovence k pristopu z glavnim deležem po 100 gld., ali poslovnim po 10 gld.

Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2%, od dne vložitve do dne vzdige.

Vkupno z bodočo „kreditno banko“ bo ta zavod osvobodil nas Slovence vsega denarnega hlapčevanja.

Za ustanovni odbor: **Dr. M. Hudnik.**

Za prihodnjo

šolsko sezijo

se odda **meblovana soba**, primerna za **dve šolarici**, kateri dobista tudi lahko hrano.

Več se izve v **Slomšekovih ulicah št. 9.** (1223-10)

V novi hiši Tržaška cesta št. 27 stara **odda se**

več stanovanj

z 2 sobama takoj ali za november.

Istotam se odda

prodajalnica za mesarja

in (1586-1)

gostilna na račun.

Moka

iz mlina

Vinkota Majdič v Kranji

oddaja se po

en gros cenah v plombiranih vrečkah po 10 in 25 kil v prodajalni

Maksa Domicelja v Ljubljani

na Rimski cesti

vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinске.

Moka oddaja se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil. (459-27)

Opozarja se, da priznana izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Koroški

rimski vrelec

najfinejša planinska kislá voda, izkušana pri vsakem nahodu, posebno otroškom, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. 35

Zaloga v Ljubljani: M. K. Supan in P. Lassnik, v Kranju: Fr. Dolenz, A. Kummer, v Radovljici: Oton Homan, v Mojstrani: J. Kozjek.

Moderce

izvrstne fačone,

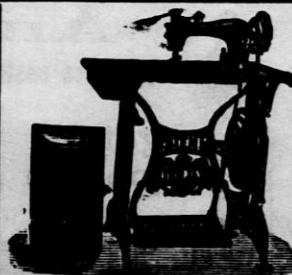
najboljši izdelek

priporoča 35

Alojzij Persché

Pred škořijo št. 22, poleg mestne hiše.

Najnižje cene. 36

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev in velocipedov.

Geniki zastoj in franko.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane jut. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Ial, Solnograd; čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Beifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Brengenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak v Jesenic. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Iala, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Brengenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta Kropo. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 41 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48. m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23. m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1206)

„Ljubljanski Zvon“

štev. 2 leta 1898 kupi upravništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki je iskreno na klinikalih in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogorski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Šviciji itd. proti poltnim boleznim, slasti proti vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjevanje luskinic na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride sleparjam in okom, zahtovaj izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zvrstno natisnjeno varstveno znamko.

Pri neozdravljivih poltnih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje nesnage s polti, (614—12) proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služaj

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo, v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumirano.

Cena komadu vsake vrste s navodilom o uporabi 35 kr. Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužio, da na nje posebno opozarjamo: Benzoe-milo za fino polti; borakovo milo za priščie; karbolsko milo za ugaljenje polti pri pikah valod koz in kot razkužujoče milo; Bergerjevo smrekovo-iglasto milo za umivanje in toileto; Bergerjevo milo za neeno otročjo dobo (25 kv.)

Bergerjevo Petrosulfo-milo proti rudečici obraza, rudečemu nosu, oprisu in sklenju koži; milo za pege v obrazu jako učinkujoče; žepniomlečno milo proti zakonim črvom in nečistostim obraza; taminsko milo za potne noge in proti izpadanju las.

Bergerjeva zobna pasta v tubah. najboljšo sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadičie. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno Bergerjeva mila, ker je mnogo ničvrednih imitacij. Prodaja se v Ljubljani v lekarnah g.: V. Mayr, G. Piccoll, J. Svoboda in U. pl. Trankoczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem. Na debelo: G. Hell & Comp., Dunaj, I., Sterngasse 8.

L. Luserjev oblič za turiste. Priznano najboljšo sredstvo proti kurjim očesom, žuljem itd. itd. Glavna zaloga: L. Schwenk-ova lekarna Dunaj-Meidling. Zahtevajte Luser-jev oblič za turiste po 60 kr. Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoll. V Kranju: K. Šavnik. (9—35)

Čokolada SUCHARD Cacao. Pevsod * na prodaj. *

Nadaljne specialitete: Pisalne in kopirne tinte. Vodovarno mazilo za usnje. Pat. ohranjeno za podplate „Vandel“. Kovinska snažilna pasta in snažilno milo za srebro in zlato. Laki za usnje. Patentna mazalna krtača z „Nigrette“ tekoče mazilo za črne in barvne čevlje 35 kr.

Najbolje črnilo svetá! Kdor hoče svoje obutalo ohraniti lepo bleščéce in trpežno, naj kupuje samo Fernolendt čreveljsko črnilo za lahka obutala samo (190—31) Fernolendt créme za naravno usnje. Dobiva se C. kr. priv. povsodi. tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji. Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse 21. Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime St. Fernolendt.

Edikt. C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je čez vse, kjerkoli se nahajajo premočno, potem čez nepremično, v deželah, kjer velja konkurzni red z dne 25. decembra 1868, se nahajajoče premoženje neprotokolovanega trgovca Martina Zajca v Šent. Jerneju okraj Kostanjevica odprlo konkurs, ter imenovalo konkursnim komisarjem c. kr. okrajnega sodnika, Rajmunda Doležaleka za uradnim sedežem v Kostanjevici in za začasnega upravitelja mase c. kr. notarja Aleks. Hudovernika v Kostanjevici. Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na 15. septembra 1899. dopoldne točno ob 10 uri na uradnem sedežu konkursnega komisarja stavijo svoje predloge glede potrjenja za zdaj nastavljenega ali o imenovanji drugega masnega upravitelja in namestnika, ter volijo odsek upnikov, ko so se izkazali z dokazili za svoje terjatve. Ob enem se pozivljajo vsi oni, ki hote staviti do skupne konkurzne mase kako zahtevo kot konkurzni upniki, da oznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kaka pravna obravnava do 2. oktobra 1899. leta pri tem sodišči, ali pri c. kr. okrajnem sodišči v Kostanjevici po predpisih konkurznega reda, da se izognejo v istem zapretenih pravnih nasledkov ter jih dne 28. oktobra 1899. dopoldne točno ob 10 uri pred c. kr. konkursnim komisarjem pri določenem likvidacijskem dnevu zglasijo za likvidacijo in določitev povrstnega reda. Pri splošnem likvidacijskem dnevu prisotni zglašeni upniki imajo pravico, po prosti volitvi na mesto masnega upravitelja, njegovega namestnika in članov odbora upnikov, ki so dotedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja končno veljavno. Daljše objave tekom konkurzne obravnave pa se bodo zglašale v uradnem listu „Laibacher Zeitung“. C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu oddelek III., dne 1. septembra 1899.

K sezoni K sezoni. priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd. vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na troceevne puške. katere izdelujem v svoji delavnici in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najbolje. Ker sem na Kranjskem edini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. Z velespoštovanjem (1332—8) Fran Ševčik, puškar v Ljubljani v Židovskih ulicah.

K sezoni K sezoni. priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd. vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na troceevne puške. katere izdelujem v svoji delavnici in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najbolje. Ker sem na Kranjskem edini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. Z velespoštovanjem (1332—8) Fran Ševčik, puškar v Ljubljani v Židovskih ulicah.

Viljema Hatlerja naslednik Ivan Hafner umeteljno in stavbinsko mizarstvo v Gradcu, Lagergasse št. 11 izdeluje

vse vrste stavbinskih in mizarjskih del kakor: Okna, vrata in duri, lesene plafone, lambris, portale, okronanja, obloženje pomolov, stopnijske zgradbe, tablje iz lesa in galerijske zgradbe, balustrade itd. itd. Izvršitev popolnih trgovskih portalov, izložbenih okenj in prodajalniške oprave. Atelié za umeteljniška in dekoracijska dela. Skladišča materiala in delavnice: Lagergasse 11 in Kepplerstrasse Nr. 82.

Posrečilo se je konečno nama pridobiti svetovnoznanih Adler-koles glavno zastopstvo: (1214-19) Gradišče Kavčič & Gorjanc Rimski cesta št. 2. šte. 9.

Ustanovljeno Brata Eberl leta 1842. Ljubljana, Franciškanske ulice 4. Pleskarska mojstra c. kr. dr. in c. kr. priv. 35 južne železnice. Slikarja napisov. Stavbinska in pohištvena pleskarja. Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo. Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje. Zaloga vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolinoja itd. Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“. Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rečno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode najboljšo blago in kravate prodaja Alojzij Persché. Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6 priporoča svojo veliko zaloga gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov i. t. d. Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovjajo.

Mehanik Ivan Škerl Opekarska cesta št. 16. Šivalni stroji 35 po najnižjih cenah. Bleikle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in cenó. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Pozor! Vsi za požarne brambe potrebni predmeti, kakor: distinkcije, emblemi, naramnice, čepice, trobilke, piščalke, cevi, službene obleke i. t. d. dobé se pri znani tvrdki J. S. BENEDIKT v Ljubljani. 35 = Ceniki na razpolaganje. =

Mala sobica

(1572-2)

za dijaka ali gospodično, s hrano ali brez hrane, se takoj odda. Glasovir na razpolago. — Naslov v upravnistvu „Slov. Nar.“.

Lepa hiša

na Glincah števil. 65 s 8 stanovanji in kar zraven pripada ter z vrto

se prodaja.

Kupci naj se zglasijo pri lastniku istotam. (1552-2)

Sode ima na prodaj

raznvrstne, velike in male, stare in nove

J. Buggenig, sodar

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico (državni kolodvor). (1549-2)

Istotam kupujejo se tudi stari sopi.

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozi po kratki do 2krat na teden iz Rotterdam v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 10. Pisarna za meštrov: Dunaj, IV., Weyringerg. 7A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 200-400*
" 1. novembra do 31. marca . . . 230-320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . mark 200
" 16. oktobra do 31. julija . . . 180

* Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (1210-9)

Slavnemu občinstvu, posebno gospodom gostilničarjem priporočam podpisane svoje izborno sodovico, napravljeno iz vode iz mestnega vodovoda ter z ogljeno kislino (Kohlensäure), koja je priznana kot najokusnejša in najzdravjša. (43-35)

Vse odjemalce v naprej zagotavljam vsikdar točno in vestno postrežbo, prosim za obila naročila ter beležim najudanejšo s spoštovanjem

Gašper Bolte, izdelovalec sodovice, Rimska cesta št. 10.

Prostovoljno se prodaja

posestvo št. 41 v Tomačevem ob Savi blizu Ljubljane

Hiša z dvema sobama, shrambo, obokano kletjo in hlevom, zraven hiše vrt in kozolec; polje je blizu doma, v dobrem kraju ležeče. Proda se s 1. oktobrom po domenjenih obrokih.

Natančneje pove **Jakob Perdan, pek v Sodražici pri Ribnici.** (1540-6)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcve in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (114) (35)

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (1209-10)

Učenca

iz poštene, dobre hiše, kateri je dovršil saj četrti razred z dobrim uspehom, sprejme

Fran Ficek

trgovina z mešanim blagom v Ribnici na Kranjskem. (1551-4)

Posredovalnica stanovanj in služeb G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

priporoča in namešča

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj. Natančneje istotam. Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. (1578)

Nujno se iščeta

biljardski markér in donašalec za Zagreb.

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda Dunaj I. Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podjetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1.000.000 kron. Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2.617.773 kron. L. 1897 se je na podlagi 1259 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od 1. 1890-1897 se je izplačalo 1.654-378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5,0% obresti

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je policar radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih oseb. — Zavarovanje otrok. (1207-10)

Zavarovanja do 2000 kron z tedenskimi doplačili od 10 vinarjev više po tarihah.

Prospecte in tarife razpošilja agentura na zahtevanje brez stroškov.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljejo gorenji agenturi.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

Vplačani zadržni deleži gl. 46.830. — Promet od 1. oktobra 1898 do 1. avgusta 1899 gl. 1.661.490-22. — Skupna aktiva gl. 287.978-03.

Sprejema: hranilne vloge po 4 1/2 %, vloge na tekoči račun po 3 1/2 % od dneva vložitve do dneva vzdige.

Izposoja se na menice in na personalni kredit proti obrestim po 5 do 6% brez kakih stroškov. (1173-11)

Urađuje se vsaki dan ob navadnih urah: Dvorski trg števil. 3.

Št. 27.833.

Razglas.

(1573-2)

V smislu §. 6 zakona z dné 23. maja 1873 (števil. 121 drž. zak.) naznanja se, da bo razgrnjen

prvotni imenik porotnikov za l. 1900 od 1. do 8. dné septembra t. l.

v magistratnem ekspeditu na ogled, ter da ga v tem času vsakdo lahko pregleda in naznani proti njegovi sestavi ugovor.

Porotniškega posla so po §. 4. omenjenega zakona oproščeni:

- 1.) Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe, za vedno;
- 2.) udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;
- 3.) osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;
- 4.) osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in rano-celniki in tako tudi lekarnarji, ako uradni in občinski načelnik zanje potrdi, da jih ni mogoče utrpjeti, za sledeče leto;
- 5.) vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem protnem razdobju kot glavni ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega koledarskega leta.

Mestni magistrat v Ljubljani

dné 28. avgusta 1899.

Založena 1847. Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani (161-36)

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7. Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10 priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

P. n. (1502-2)

Radi potekajoče sezije in male, mi ostale zaloge koles, kakor:

„Styria“ „Helical“ „Curir“ „Amerikanske“ „Stefanie“

Sedaj je še čas!

in druge vrste ponujam sl. občinstvu ta kolesa po prav ugodnih tovarniških cenah, dajoč s tem vsakemu najlepšo priliko, da si nabavi jako ceno in dobro kolo.

Filialke: Janko Pohlin, Kamnik. **Fran Čuden.** Franc Kenda, Novomesto. Zastopnik: Josip Polak.

Najugodnejša prilika.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznvrstne uradniške uniforme

in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. in blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovejši fačoni in najpovoljnijših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelovanje talarjev in baretov. 36

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budlik in salonskih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 36

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Puškar

Fran Kaiser

v Ljubljani

Šelenburgove ulice št. 6

se usoja najbolje priporočati se p. n. gg. lovcem za

lovsko sezono.

Zunanja naročila se točno izvršujejo. 36

Pri nakupovanju suknenega in manufakturnega blaga se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah števil. 4.

Velika zaloga 36

suknenih ostankov.

Odvetnik dr. Alfonz Mosché

v Ljubljani

išče koncipienta.

Vstop takoj, pogoji ugodni. (1515-3)

V nedeljo, 3. septembra 1899

veliki

KONCERT

na prostornem, senčnatem vrtu

pri Traunu na Glincah.

Koncertuje marljivi

tamburaški zbor Viško-glinške

čitalnice.

Začetek ob 4. uri.

Vstopnina prosta.

Cena jedil in pijač brez povišanja po navadni ceni. Točila se bodo izvrstna dolenska, istrjanska in štajerska vina in Koslerjevo marčno pivo. Postreglo se bude z gorkimi in mrzlimi jedili po najnižji ceni.

Pri neugodnem vremenu vrši se koncert v prostornem salonu, kjer je za 500 oseb prostora.

K mnogobrojni udeležbi vabi

z veseloštevom

Janko Traun.

(1579)

Priporočava (21-201)

Kulmbaško sladno pivo

pastérizovano v steklenicah

znano po svojih izvrstnih učinkih.

Kavčić & Lillog

v Ljubljani, v Prašernovih ulicah.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarn

B. FRAGNER-jav Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, dobavljane pospešujočega in milo odvajajočega učinka.

SVARILO!

Vsi deli anbalaze imajo

zraven stoječo postavno

deponovano varstveno

znamko.

Glavna zaloga lekarna B. Fragnerja v Pragi

Malá Strana 203, ogejl Ostroho vé ulice.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr.,

po pošti 20 kr. več.

Po pošti raspólija se vsak dan.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih:

G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-

schlúger, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah

Avstro-Ogerske. a (367-10)

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem sastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, (poste restanté. (875-18)

Citraši

ter vai oni, ki se želé z malimi stroški kot samouki gotovo in temeljito naučiti igrati na citre, se s tem uljudno pozivljejo, da blagovolijo svojo št. adresó naznaniti po poštni dopisnici podpisannemu, ki jim bude doposlal brezplačno in franko obsežen popis slovanskih napevov in pregled najboljših učnih pripomočkov za citre. — Naslov: **Josip Serg v Zagrebu.** (1580-1)

Ivan Kordik

Ljubljana, Prašernove ulice št. 10-14

priporočá svojo bogato zalogo

jedilne priprave

nožev, vilic in žlic iz britanskega jekla, alpake ali alpake-srebra priv. dunajske tovarne „W. Bachmann & Comp.“

Na izbero so tudi

žlice iz alpake, 12 kom. od gld. 4-30 naprej.

žličice „ 12 „ „ 2-20 „

Namizni svečniki

iz alpake, čisto bele kovine,

par 21 cm visokih gld. 2- „

„ 23 „ „ 2-30 „

„ 25 „ „ 2-40 „

Prav cenó se dobé noži in vilice z roženim

(599-49) ali koščenim ročajem.

V hiši gospe Marija Grunig, Dunajska cesta št. 6 in Frančiškanske ulice št. 16 odda se takoj ali s 1. novembrom 1899

lepa prostorna (1516-3)

prodajalna, magacin
in konjski hlev.

Natančneje se poizve pri odvetniku gosp. dr. Alfonzu Mosché, Frančiškanske ulice št. 16.

Prodajalnica

s specerijskim in manufakturnim blagom ter z zalogo smodnika

in lepim stanovanjem v prijaznem trgu na Notranjskem, tik farne cerkve in glavne ceste, se zaradi preselitve na novo kupljeno posestvo takoj ali v decembru v najem dá pod ugodnimi pogoji.

Istotam se sprejmeta za december

mlad trgovski pomočnik

izurjen v manufakturni, specerijski in železninski stroki, in

učenec

iz poštene hiše, kateri je dovršil vsaj četrti razred z dobrim uspehom.

Naslov pove iz prijaznosti upravištvo „Slovenskega Naroda“. (1532-4)

Danes so izšle
v založbi L. Schwentner-ja v Ljubljani:

IVAN CANKAR:

Vinjete

(1495-6)

v vel. 8° (328 strani) na moderno eleg. papirji, z izvrstno risbo na čelnem in pomembno „vinjete“ na zadnjem listu. — Cena gld. 1.80, po pošti gld. 1.90. Moderno vezano po gld. 2.30, oziroma gld. 2.45.

Oznanilo.

Naznanjam, da sem otvoril svojo

notarsko pisarno

v Žužemberku, v Modičevi hiši

nasproti sodnji.

Uradujem vsak dan ob delavnikih od 8. ure do 12. ure dopoldne in od 2. ure do 6. ure zvečer, ob nedeljah pa od 9. ure do 12. ure dopoldne.

V Žužemberku, dné 1. septembra 1899.

Dr. Andrej Kuhar

c. kr. notar.

(1582-1)

KATHREINER-
Kneippova
sladna kava.

Stara mamica, se meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavli. — Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najpriiljubljenejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.

Janko Klopčič

urar v Ljubljani, Prašernove ulice št. 4.

Nikelnaste, jeklene, srebrne, Tula, ameriksanske plaque, zlate ure. Stenske ure. Ure z nihalom. Salonske ure. Pisarniške ure. Raznovrsne lično izdelane budilke. Srebrne, Tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlate verižice, zapestnice, prstani, uhani, sapone, priklepki, gumbi za manšete in srajce, igle za kravate iz granjov. Razne stvari iz Kina-srebra. Prstani in uhani z dijamanti in briljanti. Specijalitete vsake vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje ceneje.

Popravila zanesljivo, točno in cenó! 35

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** J. Zor
črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološki obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv. Delo je cenó, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavó obuválo, ter razne potrebštine za to obrt. 35

Nare so obrzajaje. — Vsajim naročilem naj se pridene vnoce.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporočá

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 35

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, šipke, svileno blago, perilo, e s e s e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e s e s e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar
Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiške kroglje 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 35

Pekarija in slasčičarna
Jakob Zalaznik.

Glavna trgovina:
Stari trg št. 21.

Podružnica:
Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwiebak). V svojih slasčičarnicah postrezam točno z najfinejšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine Indijanske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 35